

Νίκος Τόκας: Ο Μάριος ποτέ δεν έπαψε να είναι ένας από μας

/ [Γενικά Θέματα](#) / [Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#)

Τον αδερφό του, Μάριο Τόκα, όπως τον γνώρισε σκιαγραφεί ο δημοσιογράφος Νίκος Τόκας στο βιβλίο του που κυκλοφόρησε το φθινόπωρο. Η έκδοση με τίτλο «Μάριος Τόκας- Άγνωστες πτυχές από τη ζωή του», πέρα από το σπάνιο φωτογραφικό υλικό, καταγράφει γεγονότα και πτυχές του χαρακτήρα του σπουδαίου Κύπριου συνθέτη, καθώς και άγνωστα περιστατικά όπως τα έζησε ο συγγραφέας από τα παιδικά τους χρόνια μέχρι τον θάνατό του το 2008. Το βιβλίο περιέχει ακόμα αναμνήσεις που καταθέτουν φίλοι και συνεργάτες του Μάριου Τόκα.

-Ποιο ήταν το ισχυρότερο κίνητρο για να προχωρήσεις στην έκδοση αυτού του βιβλίου; Η αγάπη προς τον Μάριο. Από την άλλη, είχα και μια έγνοια και μια αγωνία: να γνωρίσει και τον άνθρωπο Μάριο ο απλός άνθρωπος που λάτρευε τη μουσική του, σιγοψιθυρίζει καθημερινά τα τραγούδια του και είχε απογειώσει τη δημοφιλία του αδελφού μου. Ο Μάριος, μέχρι το τέλος της ζωής του και παρά τη δόξα και τη φήμη που τον συνόδευαν, παρέμεινε σεμνός και ταπεινός. Αδιαφορούσε συνειδητά για την αίγλη και τη δύναμη που είχε αποκτήσει, μέσα από την προβολή του έργου του και τις τεράστιες μουσικές επιτυχίες του.

-Πού οφειλόταν, κατά τη γνώμη σου, αυτή η παροιμιώδης σεμνότητά του; Την

αποδίδω στα ανόθευτα συστατικά με τα οποία ήταν κτισμένος ο χαρακτήρας και η ψυχοσύνθεση του. Γι' αυτό και ήταν ζωντανή η επιθυμία μου, μετά τον θάνατό του, να φέρω στην επιφάνεια κάποια εντελώς άγνωστα περιστατικά και πτυχές από τον χαρακτήρα του. Για να καταδείξω, μεταξύ άλλων, ότι ο Μάριος μέσα από βουνά εμπόδια και ποικίλες δυσχέρειες έγινε αυτό που έγινε, αλλά ποτέ δεν έπαψε να είναι ένας όπως όλοι εμείς.

-Με ποιο σκεπτικό ακολούθησες τη συγκεκριμένη δομή; Θέλω να είμαι ειλικρινής: το ξεκίνησα και το τέλειωσα όπως μου έβγαине από την αρχή. Δεν έκανα κανένα ιδιαίτερα πλάνο ή προετοιμασία, ούτε συμβουλευτήκα οποιονδήποτε ειδικό ή κάποιο «εγχειρίδιο» για τη δομή που αυτό θα έπρεπε ενδεχομένως να είχε. Δεν διεκδικούσα συγγραφικές δάφνες, καιγόμουν να καταγράψω όσο απλά και κατανοητά μπορούσα αυτά που ήθελα και που, κατά την άποψη μου, αντικατοπτρίζουν τον Μάριο. Συναισθηματικά φορτισμένος, ανακαλούσα συνεχώς τη μνήμη στο παρελθόν και κατέγραφα στο χαρτί άγνωστες στιγμές του που αφορούσαν και σχετιζόνταν με τα παιδικά μας κιόλας χρόνια, αλλά και μετέπειτα σε διάφορες φάσεις της ζωής του. Σ' αυτό με βοήθησαν και αρκετές από τις περιγραφές της αδελφής μου Σκευούλλας, η οποία όντας ηλικιακά μεγαλύτερή μας, θυμόταν πολύ περισσότερα πράγματα.

-Γιατί δεν ακολουθείς αυστηρή χρονολογική σειρά; Απέφυγα εσκεμμένα να κρατήσω, φοβούμενος ότι στη προσπάθεια να είμαι ημερολογιακά σωστός, θα μου διέφευγαν μνήμες οι οποίες αυθόρμητα ερχόντουσαν στο μυαλό. Κατέβαλα, είναι αλήθεια, ιδιαίτερη προσπάθεια να περιγράψω όσο πιο παραστατικά γινόταν τις συνθήκες και το κλίμα μέσα στο οποίο διαδραματίστηκαν τα διάφορα περιστατικά. Δεν πρόκειται για βιογραφία του Μάριου. Θα έλεγα ότι είναι σκόρπιες αναμνήσεις. Σε αρκετά κεφάλαια το βιβλίο είναι καθαρά βιωματικό. Να μην ξεχάσω να σημειώσω ότι υπάρχει ειδικό κεφάλαιο με αφηγήσεις φίλων και συνεργατών του-μαρτυρίες άκρως ενδιαφέρουσες.

-Ποια γεγονότα εκτιμάς ότι διαδραμάτισαν τον πιο καθοριστικό ρόλο στη διαμόρφωση της προσωπικότητάς του; Η αγωγή και η παιδεία που πήρε από το σπίτι, ήταν καταρχάς τα βασικά υλικά που διαμόρφωσαν την προσωπικότητά του. Μ' ένα πατέρα και μια μητέρα να εμψυθούν και στα τρία παιδιά τους, κυρίως με τη ζωή και το παράδειγμά τους, αρχές και αξίες αδιαπραγμάτευτες. Ο Μάριος στον τομέα αυτό θεωρώ ότι ήταν «θωρακισμένος» με τέτοιο τρόπο, ώστε ανάλογα κάθε φορά, να στέκεται και να τοποθετείται μπροστά σε πράγματα και καταστάσεις. Τα δε γεγονότα του 1974 και, ειδικά, η τουρκική εισβολή δεν σημάδεψαν μόνο τον χαρακτήρα του, αλλά επηρέασαν και καθόρισαν σε σημαντικό βαθμό και την καλλιτεχνική του πορεία. Υπηρετώντας στη πρώτη γραμμή του πολέμου, στον

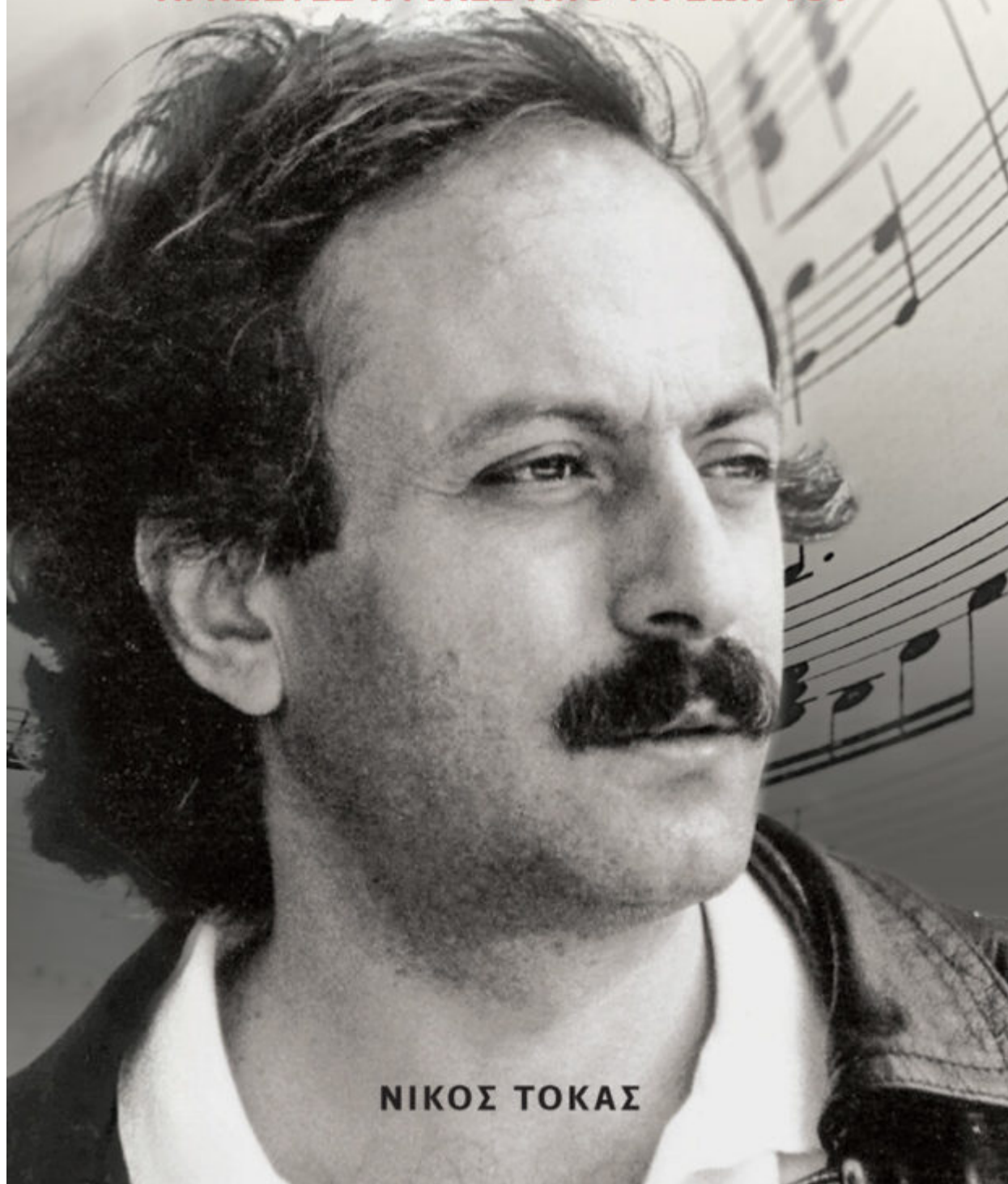
Γερόλακκο, ως στρατιώτης, ο Μάριος βίωσε όλη τη φρίκη του πολέμου. Ήταν μια περίοδος τραυματική γι' αυτόν. Όλος αυτός ο χαλασμός, οι πρόσφυγες, οι νεκροί, οι αγνοούμενοι, αποτέλεσαν μόνιμη πηγή καλλιτεχνικής έμπνευσης. Μια σειρά από τραγούδια του, σε στίχους Κυπρίων ποιητών, είναι αφιερωμένα στα τραγικά εκείνα γεγονότα.

-Τι είναι αυτό που προέχει σήμερα σε σχέση με τη διατήρηση της μνήμης του; Έχει σημασία να τον κρατήσουμε ζωντανό μέσα από το έργο του. Ο Μάριος πλέον δεν είναι ανάμεσα μας, ως φυσική παρουσία. Τα τραγούδια του όμως είναι κτήμα ολόκληρου του ελληνισμού. Έχω την άποψη ότι για πολλά-πολλά ακόμα χρόνια, οι μελωδίες του θα περνάνε από γενιά σε γενιά. Αυτό που προέχει είναι η προβολή και διάδοση του έργου του. Ταυτόχρονα, όμως, με τη διατήρηση του έργου του, θεωρώ υψίστης σημασίας το να γνωρίζουν οι νεότερες γενιές ποιος κρύβεται πίσω από τόσα και τόσα τραγούδια που μας άφησε κληρονομιά. Ν' αναδεικνύουμε, δηλαδή, και την ανθρώπινη πλευρά του.

-Ποιο στοιχείο είναι αυτό που καθιστά έναν δημιουργό «αθάνατο»; Η ποιότητα και η διαχρονικότητα του έργου του. Τότε μόνο παραμένει «αθάνατος» ένας δημιουργός: όταν καταφέρει με το έργο του να συγκινεί και να εμπνέει τις επόμενες γενιές.

ΜΑΡΙΟΣ ΤΟΚΑΣ

ΑΓΝΩΣΤΕΣ ΠΤΥΧΕΣ ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΟΥ

ΝΙΚΟΣ ΤΟΚΑΣ

Το βιβλίο παρουσιάζεται στη Λευκωσία την Τρίτη 20 Φεβρουαρίου στις 7μ.μ., στη Δημοσιογραφική Εστία με ομιλητές τους δημοσιογράφους και συγγραφείς Κώστα Βενιζέλο και Χρυσάνθο Χρυσάνθου.

phileneews.com